

ภาพและข่าว

อวยพรปีใหม่	๓
บรรยากาศเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๑๓	๔
วันรับเชิญ	๖
พระมหากษัตริย์	๗
ใคร...อะไร...ที่ไหน...	๘
พระราชกรณียกิจ-ชาวตั้งคนเด่น-	
ห้าสิบแปดแยกห้า	๑๑
ศูนย์สังคม	๑๔
สังคมธุรกิจ	๑๖
กิตติมาจำนรรจา-สนทนาสารพัน	๑๗
รอบทิศทางในต่างแดน	๒๐
ถนนสายวี.ไอ.พี.	๖๘

หน้า ๓๘

หน้า ๑๒๕

สัมภาษณ์

เสาวนิตย์ นวพันธ์ ผู้มี "พรสวรรค์" ผสาน	
"พรแสวง" สู่ความสำเร็จในการร้องเพลง	๙๒
"ปีใหม่" ของคนบันเทิง	๙๔
สมุทร ทุ่งสาธิตเกษตร	
หนึ่งในยุทธศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อม	๑๑๖

หน้า ๔๐

หน้า ๖๘

นวนิยาย...เรื่องสั้น

ภูแสนดาว "ดวงตะวัน"	๒๒
สำเนาทอง ประภัสสร เสวิกุล	๒๖
บุรพา ว.วิจิตรชัยกุล	๒๙
นิยายน้ำเน่า และสตรีหมายเลข ๑-๒-๓	
ถวิลย์ มาศจรัส	๔๒
ใต้เงาตะวัน ปิยะพร ศักดิ์เกษม	๔๖
มีเพียงรัก "กึ่งฉัตร"	๕๒
รักซ่อน...ซ่อนรักเร้น "นิดา"	๕๖
กระท่อมแสงเงิน ชมัยภร แสงกระจ่าง	๕๙
ส่องทะเลดาว กฤษณา อโศกสิน	๗๔
จากฟ้าแดนไกล "นาธา"	๗๘
เกษตรนายแมลง ชูวงศ์ ฉายะจินดา	๘๒
รักในแหลมบอลข่าน โสภาค สุวรรณ	๑๐๐
ครอบครัว(เดี่ยว) ศรีฟ้า สดาลัย	๑๐๕
เรือนนพเก้า "แก้วเก้า"	๑๐๗

หน้า ๙๖

หน้า ๙๓

สารคดี-บทความ

ไฟส่องทาง กฤษณา อโศกสิน	๑๘
ยลอินอินเทอร์เน็ต วรณโรจน์	๒๕
ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ	
"สีม่วง"	๒๘
พ่อแม่ลูกสุขสันต์	
ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม	๓๑
เวียงวัง จุลลดา ภักดีภูมินทร์	๓๒
ปีใหม่กำลังจะมาถึง...	
ยุคนี้ไม่มีอะไรสำคัญกว่าน้ำใจ จุดประกาย	
การ 'ให้' "เบญจวรรณ"	๓๔

หน้า ๑๒๖

หน้า ๑๒๙

หน้า ๑๓๐

เมื่อวันนั้น...และวันนี้ ที่ตระกูล	
บริสุทธิ ประสพทรัพย์	๓๘
โลกสวยด้วยหนุ่มสาว	
เพ็ญแข วงศ์สง่า	๔๐
คุยกันเรื่องชื่อ ฉายา อรุณเวช	๔๕
กึ่งหันดั่งลม "สุวิษา"	๔๙
มองภาษา "สุดสงวน"	๖๒
คีตราชน คุณหญิงคนิดา เลษฐกุล	๖๓
พระสุเมธอาจารย์ในสายธารธรรม-	
แห่งความสุขใจ ไทลีน รุ่งรัตน์	๗๐
พอกับเพลง (ปีใหม่-ชีวิตใหม่)	
บุรพา อารัมภ์	๗๒
เห็นใจเขาแต่เขาไม่เห็นใจเรา	
ทองใบ ทองเป๋ต	๗๗
เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ชีวิต	
แพทย์หญิงพัชร์พีโร ทวีสิน	๘๑
ฝากใจไว้ที่นี้ น้ำผึ้งป่า	๘๗
เพื่อนใจวัยรุ่น รศ.พญ. อธิสสา วิฑูริณัฐ	๙๑
อยู่อย่างคนมีค่า	
ศ.ดร.นพ.วิทยา นาควิชะ	๑๐๓
ห้องสมุดสกุลไทย ปกพันธ์	๑๑๐
โลกนี้น่ารัก บุญพริกา	๑๑๔
บุคลิกภาพ...มุมมองแพชชั่น	
สุภาพพิมพ์	๑๒๒

บทกวี-เด็กและเยาวชน

สโมสรรสมานมิตร	๕๕
เรียนรู้ภาษาอังกฤษ	๑๑๕
ขุรสกุลไทย	๑๑๘

แพชชั่น-บันเทิง

"ร่วมใจใช้ผ้าไทย รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม"	๖๖
บ่วงหงส์	๙๖
ข่าวบันเทิง	๙๘
ความฉ่ำไวของทีวี ทุกข์หรือสุขก็สัมผัสได้	๙๙

ปกิณกะ-สาระ-ครอบครัว

ปากกาพาที	๗๓
ดวงและดาว	๑๑๒
ชะตาชีวิตของท่าน	๑๑๓
ชวนไปชิม	๑๒๔
บัตรอวยพรปีใหม่ช่วยการกุศล	๑๒๕
อาหารประจำสัปดาห์	๑๒๖
จับจ่ายใช้สอย	๑๒๗
มอบของขวัญปีใหม่ด้วยงานฝีมือวิจิตร	๑๒๘
ถนนสายดอกไม้งาม	๑๒๙

สิ่งแวดล้อม

ประกวดภาพถ่าย	๑๓๐
---------------	-----

สมุทร หุ่นสาธิตเกษตร หนึ่งในเยาวชนทูตเพื่อสิ่งแวดล้อม

สมุทร หุ่นสาธิตเกษตร นักศึกษาปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขามักจะสวมเสื้อยืดหรือเสื้อยืดง่าย ๆ สีขาวกับกางเกงสีเข้มสะอาดเรียบร้อย ตามสไตล์นักศึกษาที่เป็นนักกิจกรรมคนหนึ่ง

สมุทรเป็นคนทำงานในองค์การบริหารนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(อบธ.) เขาเคยเข้าไปศึกษางานและช่วยงานของ พันัส หัตถ์นิยานนท์ มูลนิธิศูนย์กฎหมายสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย เพื่อหาความรู้ว่าพระราชบัญญัติมีกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไรบ้าง และต่อมาได้เข้าร่วมโครงการเยาวชนทูตเพื่อสิ่งแวดล้อมของ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ

“ความจริงแล้วผมไม่ได้มาทางสิ่งแวดล้อมโดยตรง เข้ามาเป็นนักศึกษาครั้งแรกไม่สนใจเรื่องอะไรหรอก แค่เพียงอยากจะได้ปริญญาตรีสักใบ แต่เมื่อเข้ามาแล้วมีโอกาสพลัดหลงไปกับคนอื่นอีกกลุ่มหนึ่งได้รู้จักเขาว่าทำไมคนกลุ่มนี้มานั่งพูดกันถึงปัญหาสังคม ผมทำงานอยู่ อบธ. ก็เริ่มรู้กระบวนการทางสังคมว่ามีปัญหาอะไรบ้าง ก็มีทั้งด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านสังคม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ผมมอง เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงสังคมมากกว่า เช่นว่าจะสร้างเขื่อนหนึ่งเขื่อน ผลกระทบจะมีอะไรบ้างนอกจากสิ่งแวดล้อม นอกจากการตัดไม้ นอกจากสัตว์ป่า มีคนมองประเด็นด้านที่ปลูกทำลายแล้ว ผมมองว่าแล้วคนที่อยู่ที่นั่นมาก่อนละ นี่คือจุดแรกของการเข้ามาศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ก็สะสมมาเรื่อยๆ เกี่ยวกับเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมที่สูญเสียไป ทำอย่างไรให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น”

ตอนเด็ก ๆ สมุทรอยู่ที่ไหน

“เบตงครับ ได้สุด...เรียนที่เบตงมาตลอด ตอนนั้นไม่ได้นั่งสิ่งแวดล้อมหรอก คือที่ต่างจังหวัดไม่ค่อยเห็นชัดเจน เพราะเราอยู่ในสภาพที่ทุกอย่างไม่มีปัญหา รถก็ไม่ติด เราไม่เคยรู้ว่าสิ่งแวดล้อมคืออะไร ปัญหาเป็นอย่างอื่น อาจจะมิใช่แต่ก็ไม่มีมาก เราไม่เคียดใครเท่าไร”

สมุทรเข้ามาเรียนต่อชั้นอุดมศึกษาที่กรุงเทพฯ ด้วยอุดมคติที่มั่นคงแค่ไหน

“ผมก็เป็นผลผลิตผลทางความคิดแบบเก่า ตอนผมอยู่เบตงมีปัญหาว่าปลัดอำเภอมีการข่มขู่ชาวบ้านอะไรอย่างนี้ ผมเคยอ่านหนังสือว่าปลัดอำเภอเป็นคนที่พึ่งของชาวบ้าน ผมมานั่งคิดว่า จากสิ่งที่เราเห็นมาถ้าเราเป็นปลัดอำเภอแล้ว เราจะทำอะไรได้บ้าง เลยเลือกเรียนรัฐศาสตร์ และเลือกเรียนที่ธรรมศาสตร์อันดับหนึ่งด้วย เขารู้จักสิ่งที่เราคิดมันเปลี่ยนแปลงไป เราได้เห็นการไม่เคารพกฎเกณฑ์ของผู้บังคับบัญชาสักเท่าไร เราไม่ชอบกินเจมาน้ำ รู้สึกว่าตัวเองไม่เหมาะสมแล้วละที่เรียนที่นี้ รัฐศาสตร์มีลักษณะว่าผู้บังคับบัญชาผู้อาวุโสกว่า เข้ามาแล้วเราไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ยิ่งเข้าไปในระบบ โตขึ้นยิ่งหลงเข้าไปใหญ่ สุดท้ายเหมือนเราเข้าไปซังกะตายในระบบนะ ทำให้ไม่คิดที่จะเป็นปลัดอำเภอแล้ว”

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว แล้วคิดจะทำอะไรต่อไป

“ตอนนี้ว่างไว้ว่าจะทำอะไร แต่ก็อยากเหมือนกันเพราะต้องใช้ความสามารถหลายอย่าง ตอนนี้รอเรื่องทุน ยังยื่นยันอะไรไม่ได้เท่าไร ที่คิดว่าจะเป็น

สมุทร หุ่นสาธิตเกษตร ชายหนุ่มผู้เดินทางมามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อสร้างฐานอุดมคติที่มีเพื่อสังคมในวันนี้

อาจารย์เพราะว่ามีความเป็นอิสระ และสามารถทำอะไรหลาย ๆ อย่างที่เราคิดได้ เช่นผมเคยโตมากับกิจกรรมนักศึกษา ผมรู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษามันดัดแปรเพราะว่าไม่มีอาจารย์ที่เข้าไปช่วยเหลือให้คำแนะนำ ผมรู้สึกว่าถ้าผมเป็นอาจารย์ก็สามารที่จะพลิกฟื้นกิจกรรมนักศึกษาได้ โดยเป็นที่ปรึกษา ทางประมาณสนับสนุน ไม่ปล่อยให้นักศึกษาโดดเดี่ยว โครงการที่ทำไปไม่มีใครสนใจ คนทำก็หมดแรงแล้วไม่อยากจะทำไม่รู้จะทำไปทำไม”

อาจารย์ที่ธรรมศาสตร์ที่ตั้งมาก ตอนเป็นนักศึกษาแล้วมาเป็นอาจารย์ก็มีหลายคน สมุทรเล่าว่า

“จริงๆ แล้วเยอะมาก อย่างเช่น อาจารย์ธีรยุทธ อาจารย์เสกสรรค์ ถือเป็นนักกิจกรรม แต่ว่าอาจารย์แต่ละท่านก็ไม่ได้กลับมามองกิจกรรมเท่าไร เขาออกไปวิ่งบทบาทในสังคมมากกว่า จนถึงที่จะสนใจว่า นักศึกษาที่ทำการกิจกรรมในปัจจุบันจะช่วยเหลือเขาได้บ้าง มีอาจารย์บางคนสนใจแต่ก็น้อย ธรรมศาสตร์นี่มีเด็กกิจกรรมเก่าเยอะ บางคนเขารู้สึกว่าเมื่อกับครั้งนี้ เขาไม่อยากจะกลับมาเกี่ยวกับเรื่องอย่างนี้อีก เคยคุยกับอาจารย์จะพูดเหมือนกันว่า การกิจกรรมหมดไปแล้ว ตอนนี้เป็นภารกิจของคนรุ่นต่อไปแล้ว ซึ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปแล้วแบบเดิมๆ ใช้ไม่ได้ ทำให้เขาไม่สนใจเท่าไรแล้วเขาก็ไปตกปลา ไปใช้ชีวิตช่วงที่เหลือของเขา”

มองอาจารย์เหล่านี้เป็นฮีโร่บ้างไหม

“ผมมองว่าเป็นคนละยุคสมัย ถ้าอาจารย์อยู่ในเหตุการณ์อย่างยุคปัจจุบันอาจารย์ทำอะไรทำอะไรไม่ได้ก็คือรุ่นสังคมมันต่างจากฮีโร่กว่าปีที่แล้ว สมัยก่อนนักศึกษาถูกมองว่าเป็นกลุ่มคนชั้นนำของสังคมเพราะนักศึกษาที่มีจำนวนไม่มาก ปริญญาโทนี่ยิ่งไม่มีเท่าไร แต่ปัจจุบันคนจบปริญญาโทเป็นเรื่องปกติ ความรู้ของคน

มากขึ้น บทบาทของนักศึกษาก็น้อยลง เทคโนโลยีก้าวหน้า อาจารย์พวกนี้ไม่ได้เป็นฮีโร่ แต่คนรุ่นคุณจะมีอุดมคติ ผมยกตัวอย่างเล็ก ๆ ตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้ผมคิดว่า เอ.. นักศึกษารุ่นนั้นมีอุดมคติ แต่นักศึกษารุ่นเรามาก่อนมีเท่าไร? นักศึกษารุ่นเรามาเรียนที่คณะ จบออกไปแล้วหางานทำเงินเดือนๆ ส่งคมในอนาคตจะเป็นอย่างไร คิดยาก เราขาดความรู้สึกร่วม ทุกคนต่างกระจัดกระจาย รุ่นก่อนเขาสามารถรวมกลุ่มกันได้ ปัจจุบันแม้กระทั่งแสดงแค่รุ่นดูก็ยังทำงานในกลุ่มออนไลน์ต่างๆ เขายังเป็นผู้นำในแต่ละกลุ่มที่ออกไปทำงาน มีความสุขที่ทำงาน ผมหวังเหมือนกันว่า คนรุ่นเรารู้สึกว่าเราไม่มีความรู้สึกร่วม คนที่ยืนปีก่อนเขายังมีว่าเขาอยากทำให้สังคมมีความยุติธรรม เขายอมตายไปตั้งเยอะแยะ เวลาจุดประเด็นนี้ขึ้นมาคนเหล่านี้ก็ยังมาช่วยคิดอยู่ เขาเป็นตัวอย่างในแง่ที่มากกว่า ไม่ใช่เป็นตัวอย่างในแบบบุคคลครับ”

สมุทรมองตัวเองว่าเป็นนักคิดนักฝันหรือนักปฏิบัติ

“ส่วนหนึ่งผมก็ทั้งคิดทั้งฝันเพราะเวลาร่วม-กิจกรรมตั้งแต่ปีหนึ่งปีสองผมว่าเป็นนักคิดนักฝัน พอขึ้นปีสามเริ่มทำงานองค์การนักศึกษา ก็ถือว่าเป็นนักปฏิบัติแล้ว แต่พอทำอะไรอย่างเราเริ่มรู้สึกว่าสิ่งที่เราคิดมันเป็นไปได้ยากมาก เสี่ยงใจทางสังคมปัจจุบันเยอะมาก รู้สึกว่าจริงๆ แล้วเราควรจะทำใหม่ คือทำไปส่วนนี้ก็อาจจะดีในลักษณะหนึ่ง แต่แค่บางอย่าง รู้สึกว่าตัวเองยังไม่ค่อยได้ประโยชน์นัก พอทำงานจริงๆ แล้วรู้สึกว่ากลไกทางสังคมมีความแปลกๆ ในลักษณะที่ว่าบางคนที่พูดอย่างทำอย่าง จนเราต้องคิดว่าอะไรคือความจริง อย่างผมนี่ผ่านการหลอ-หลอมมาสองปี ความคิดที่ว่าเราเป็นนักศึกษาต้องทำอะไรให้สังคมมันเป็นความคิดที่ออกมาไม่ออก อธิบายยาก...ผมพยายามสนใจปัญหาสังคมให้น้อยลง พยายามไม่เอามาคิดมากเกินไป เพราะมันจะทำให้หลาย ๆ อย่างของเราไม่เดิน คือเหมือนกับว่าใช้ชีวิตสบายๆ มีเวลาว่างหรือจะเป็นจริงๆ ก็ค่อยลงไปช่วย เมื่อเรามีเวลาเราอาจจะเขียนบทความ เสนอมุมมองของเราเอง ด้วยวิเคราะห์สังคม พยายามลดบทบาทลงมากทำในสิ่งที่เขาขึ้นครับ”

บทบาทที่แล้วมาของสมุทรคือการที่เข้าไปเป็นผู้ช่วยชาวบ้านและนักเรียนในกรณีสิ่งแวดล้อมที่มีข้อขัดแย้งกันระหว่างชาวบ้านในพื้นที่ชนบทกับผู้ที่เข้าไปดำเนินการสร้างสิ่งก่อสร้างที่ดูแล้วยังไม่ “โปร่งใส” เช่นกรณีแก่งเสือเต้นเขาบอกกับเราว่าไม่ได้มีส่วนในการประท้วง

“ผมแค่ไปดูเฉยๆ ทำเป็นแค่เขาชวนของกลุ่มชาวบ้าน ดูว่าผลกระทบคนที่อยู่ในหมู่บ้าน ชาวบ้านไม่ยอมย้ายก็ดูว่าทำไมไม่ยอมย้าย สาเหตุสำคัญคือว่าเขาไม่มั่นใจว่าชีวิตข้างหน้าเขาจะดีขึ้นหรือไม่ ปัญหาเขื่อนเก่าๆ ยังแก้ไม่จบ ยังมีชาวบ้านมาประท้วงอยู่จนปัจจุบันเรื่องเขื่อนสิรินธร

มีองค์กรเอกชนลงไปทำค่ายให้เยาวชน ผมเป็นที่เลี้ยง มีชาวบ้าน นักศึกษา นักเรียนในบริเวณเขื่อนแก่งเสือเต้นมารวมกลุ่มสหกรณ์ มีกลุ่มรักษ์ป่า กลุ่มนักเรียนก็...อ่านต่อหน้า ๑๐๘

เยี่ยมชมรัฐสภาของประเทศสิงคโปร์ ร่วมกับเพื่อนจาก
อาเซียน ๒ อนุสาวรีย์รูปช้างไทย ที่รัชกาลที่ ๕ มอบให้
ประเทศสิงคโปร์ เมื่อคราวเสด็จไปทรงเยือน

สมุทรในฐานะตัวแทนนักศึกษาไทย ร่วมเสวนาเรื่องสิ่งแวดล้อมกับ
นักศึกษาอาเซียน

“ส่วนหนึ่งผมก็ทิ้งถักทั้งคืนเพราะเวลาร่วม-
กิจกรรมตั้งแต่ปีหนึ่งปีสอง ผมว่าผมเป็น
นักถักนักฝัน พอขึ้นปีสามเริ่มทำงานองค์กร
นักศึกษาฯ ก็ถือว่าเป็นนักปฏิบัติแล้ว...”

เมื่อเข้าไปในพื้นที่ ณ ตำบลหนึ่ง ที่จังหวัดจันทบุรี

สมุทร หุ่นสาเลิเกษตร ปลูกต้นไม้ในกิจกรรมของกลุ่มสานปรัชญาธรรมศาสตร์

■ กังหันต้องลม

ต่อจากหน้า ๕๑

ต่อใครเลยกลับต้องมาทุกข์ใจ เพราะการกระทำและการใส่ร้ายป้ายสีจากบุคคล ซึ่งฉันขออนุญาตใช้คำจำกัดความของ คุณวินทร์ เลียววาริณ เจ้าของรางวัลซีไรต์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จากเรื่อง **“ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน”** ที่ว่า **“วีรบุรุษจอมปลอม”** ผู้มีความสามารถทำให้คนจำนวนมากเข้าใจผิดอย่างสิ้นเชิง โดยไม่มีโอกาสได้แก้ข้อกล่าวหาเลย

ตามธรรมชาติคนเรามักจะเชื่อตามกระแส โดยขาดการไตร่ตรองเท่าที่ควรว่า กระแสนั้นผิดหรือถูก และเมื่อเชื่อไปแล้ว ความเชื่อนั้นก็ได้รับการถ่ายทอดจากผู้ใหญ่ไปสู่เด็ก ทั้งๆที่ยังขาดข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ อีกมากมาย สิ่งที่ทำหายใคร่รู้ คือ ประชาชนส่วนใหญ่พร้อมหรือยังที่จะรับฟังข้อมูลที่ไมใช่แค่ความคิดเห็น

ฉันหวังว่าในยุคที่ประชาธิปไตยเฟื่องฟูนี้ คงจะมีคนที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยที่จะรับฟังข้อมูลของผู้อื่น ที่ไม่ตรงกับสิ่งที่ตนได้รับการบอกเล่าและเชื่อ และคงจะให้สิทธิเสรีภาพแก่คนกลุ่มน้อย ที่ไม่เคยได้รับความยุติธรรมตามระบอบประชาธิปไตย เพราะหัวใจของระบอบประชาธิปไตยนั้น คือ ความมีเสรีภาพสำหรับทุกคน การเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยเหตุด้วยผล และความเป็นธรรมในสังคม ดังที่ **ท่านนายทศ** **อานันท์** ได้กล่าวไว้ในงานงานหนึ่งว่า **“ผมเชื่อมั่นครับ ว่าสังคมไทยนี้ทอดทิ้งความยุติธรรมไม่ได้ เพราะถ้าไม่มีความยุติธรรมแล้ว ก็จะไม่มีสังคมไทย”**

ทำให้เกิดคำถามว่า เรามีจิตใจเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงแล้วหรือยัง?

ฉันสงสัยมาก เพราะนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในครอบครัวเรา ความยุติธรรมจะอยู่ห่างไกลพอผ่านการสอบสวนเป็นทางการแล้วว่า **“ไม่มีความผิด”** อย่างไรก็ดีในเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และผ่านการตรวจสอบแล้วว่าทรัพย์สินของพ่อผมไม่ได้มาอย่างถูกต้องทุกอย่าง ไม่เคยชกขอกเงินหลวง ไม่เคยขูดรีด หรือเรียกเงินทองจากใคร แต่ก็ยังไม่ได้ทรัพย์สินที่ถูกริบไปคืนมา แม้ว่าคณะกรรมการซึ่งตั้งขึ้นมาตั้งแต่สมัย **ฯพณฯ นายธานินทร์ กรวีวิเชียร** เป็นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสมัย **ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์** เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ได้เสนอว่าควรจะคืนทรัพย์สินส่วนที่ราชการยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้ โดย **ฯพณฯ พลเอกเปรม** ได้เซ็นเห็นชอบในการที่จะให้รัฐบาลใหม่ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อคืนทรัพย์สินดังกล่าว ตามที่ **ฯพณฯ นายมีชัย ฤชุพันธุ์** เสนอความเห็น แต่จนบัดนี้ ก็มิได้มีการดำเนินการแต่อย่างใด นายกรัฐมนตรีต่อมาบางท่านถึงกับปรารถนาว่า อย่าได้นำเรื่องนี้เข้าไปทำให้ท่านต้องกังวลใจเลย

สำหรับพ่อและแม่ ชีวิตเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว ทั้งสูงสุดและต่ำสุด ท่านเป็นห่วงก็แต่ลูก หลาน เหลนของท่าน ท่านอยากให้หลานของท่าน เหลนของท่าน มองโลกในแง่ดี อยากให้พวกเขาเหล่านั้นเห็นว่า คนทำดีย่อมได้ดี แม้ว่าจะต้องรอนานเพียงใดก็ตาม

ชีวิตของฉันผ่านมา ๕๕ ปี ได้เห็นสิ่งต่างๆ มากมาย ชีวิตของฉันเปรียบเสมือนกับ **“กังหันต้องลม”**

บางครั้งก็ขึ้นไปอยู่สูง แล้วก็หมุนลงมายู่กลาง หมุนไปอีก ลงไปอยู่ข้างล่าง แล้วก็กลับมายู่ตรงกลางใหม่ หมุนเวียนอยู่เช่นนี้

บางครั้งฉันโชคดีได้เข้าเฝ้าฯพระเจ้าแผ่นดิน บางครั้งก็ไปเดินท้อมๆอยู่ในชุมชนแออัด พุดคุยกับผู้คนยากไร้ บางครั้งก็ได้รับการยกย่องชมเชย บางครั้งก็ถูกประณาม บางครั้งก็มีโอกาสได้เจอคนที่ดีเหมือนพระ แต่บางครั้งก็มีโอกาสได้เจอกับคนที่ปลิ้นปล้อนหลอกหลวง บางครั้งก็เจอคนใจกว้าง อินดีรับฟังความเห็นของคนอื่น บางครั้งก็เจอคนใจแคบ ไม่ยอมรับฟังความเห็นที่แตกต่างจากตนเอง ฉันเจอมาทุกรูปแบบ ได้ข้อคิดที่แปลกๆอย่างไม่น่าเชื่อ

ความจริงประการหนึ่งที่ผมค้นพบด้วยความประหลาดใจยิ่งคือ **สังคมไม่ต้องการคนที่ดีเกินไป สังคมไม่ต้องการคนที่เก่งเกินไป แต่สังคมต้องการคนที่พอดีๆ** **ไม่ดีเกินไป และไม่เลวเกินไป ไม่เก่งเกินไป และไม่โง่งเกินไป** **ตอนแรกที่ผมค้นพบสิ่งนี้ ฉันก็อึ้งจะแปลกใจใจ แต่แล้วความแปลกใจก็ค่อยๆคลี่คลายไป** เมื่อคิดว่าคนเรา**ไม่ต้องการให้ใครดีกว่า** คนเราไม่ต้องการให้ใครเด่นกว่า **เมื่อเห็นคนที่มีความดีมากๆ หรือเห็นคนที่เก่งมากๆ จะทำให้เรารู้สึกต่ำต้อยลง ความรู้สึกนี้ทำให้เกิดความไม่พอใจ** เช่นเดียวกับเวลาที่เราพบคนที่เลวเกินไปหรือโง่งเกินไป **เราก็รู้สึกไม่อยากเข้าใกล้เช่นกัน** แต่คนที่มีความพอดีๆ มีทั้งความดีและไม่ดีอยู่ในตัว หรือคนที่มียศปัญหาพอประมาณ **เมื่อเราเปรียบเทียบกับเขา จะทำให้เรารู้สึกสบายใจว่า เราไม่ได้เป็นคนที่ดีเกินไป หรือเป็นคนที่ไม่ดีเกินไป** จึงทำให้เราสบายใจ **ไม่ต้องมีปมด้อย** ซึ่งมักจะสร้างปัญหาให้ตามมามากมาย

ความจริงอีกประการหนึ่งที่ผมได้ประจักษ์ก็คือ **“คนที่ทำงานด้วยปาก”** มักจะประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงมากกว่าคนที่ทำงานจริงจัง คนพูดเก่ง พูดมาก จึงมักได้ดีกว่าคนที่ทำงานเก่งแต่พูดน้อยหรือพูดไม่เป็นดังสุภาษิตไทยที่ว่า **“ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี...”**

การเป็นลูกสาวนายทศ ทำให้ฉันได้รู้ว่า ที่มักจะพูดกันว่า **“อึ้งสูงยิ่งหนาว”** ดูจะเป็นความจริง คนเป็นนายกรัฐมนตรี มักจะถูกโคตโคตเดียว ไม่ว่าใครคือมิตร ใครคือศัตรู ใครหวังดีอย่างแท้จริง หรือใครหลอกหลวง ใครรักจริง หรือใครซิงซัง

การเป็นลูกสาวนายทศ แม้จะไม่สูง แต่ก็หนาวพอในขณะ “ที่เพื่อน” แวดล้อมด้วยหน้าตาอึ้งอึ้ง ในใจบางคนอาจชอบจริง บางคนอาจหมั่นไส้ ในขณะที่บางคนเอ็นโย บางคนอาจด่าทอลับหลัง คนเป็นลูกสาวนายทศจึงมีโอกาสน้อยที่จะรู้จักคนอย่างแท้จริงว่า ใครเป็นอย่างไร

เมื่อฉันอยู่ในฐานะราษฎรเต็มขั้น ได้รู้จักธาตุแท้ของคนมากขึ้น ฉันอยากให้เห็นสังคมไทยกลับไปเป็นสังคมของชาวพุทธที่มีความสงบสุขและเมตตากรุณาต่อกัน

เพราะถึงอย่างไร ประเทศไทยก็เป็นประเทศที่ **จักริกและหวงแหน** เป็นประเทศที่ฉันอยากจะให้ลูกหลานได้เติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองดีต่อไป

จบบริบูรณ์

■ สุ่มพร

ต่อจากหน้า ๑๑๖

น่าสงสารเพราะโดนต่อต้าน ปัญหาคือกระบวนการของรัฐพยายามบั่นทอนจิตใจของคนที่ไม่เห็นด้วย น้องเขามาเล่าว่าเขาจัดนิทรรศการที่โรงเรียนก็โดนครูกระหน่ำกระแหน่ในห้องเรียน มันเป็นกระบวนการของรัฐซึ่งบอกว่าคุณมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก แต่ความจริงไม่เคารพสิ่งนี้ ทำทุกอย่างให้คนกรุงก็ไม่รู้ข่าวสารที่แท้จริง เวลามีปัญหาจะมีคนเข้าไปพัวพันแสวงหาผลประโยชน์ ความจริงชาวบ้านแทบไม่เกี่ยวข้อง

สมุทพรบอกว่าเขาเคยตั้งคำถามขึ้นมากับสายลมว่า **ทำไมต้องมีเขื่อน**

“รัฐมีจุดหมายอยู่แล้วว่าจะสร้างเขื่อน ผมมองปัญหาคือว่าทำไมไม่หาทางเลือกอื่นๆบ้างที่ไม่ใช่เขื่อน ถ้าเขื่อนคือคำตอบปัญหาทุกอย่างก็แก้ไขไม่ได้ เพราะมันก็มีแค่สองคำตอบคือเอาเขื่อน หรือ ไม่เอาเขื่อน ใช่ไหม แต่ถ้าเราคิดโครงการใหม่เช่นโครงการแก้มลิง ที่เป็นพระราชดำริ ทำไมไม่เปิดโอกาสให้โครงการใหม่ๆเข้ามาบ้างแทนคำว่าเขื่อนแก้มลิงแล้ว ไม่ว่าก็ปีมาแล้ว ยังขึ้นอันเหมือนเดิม มันเป็นปัญหาที่ไม่มีทางออกอยู่แล้ว”

สิ่งที่เขาได้เข้าไปพบเห็นในพื้นที่ ยังไม่อีกคือกรณี **“ท่อเก่าฯ”** ชาวบ้านไม่แน่ใจในความปลอดภัยที่จะมีผลต่อชีวิต และสิ่งแวดล้อมในอนาคต และเมื่อหน่วยงานของรัฐไม่ใส่ใจสำรวจจึงเกิดเป็นการประท้วง ซึ่งผมคือ **อาจารย์ ส. ศิวรักษ์** ถูกจับและชาวบ้านรวมทั้งนักศึกษาถูกกักบริเวณ

“ดูเหมือนว่ากระบวนการอำนาจรัฐที่เกิดขึ้นมันอันตรายมาก และอำนาจในชนบทกับอำนาจในเมืองมันต่างกัน ในชนบทซึ่งไม่มีสื่อมวลชนจับข้อ มันลำบากที่ไม่มีใครเห็น ไม่มีพยาน ไม่มีอะไรกันดีเสรีภาพของคุณ ตามว่าผมกล้าพูดใหม่ ว่ามันผิดรัฐธรรมนูญ หมูรู้ว่ามันผิด แต่ผมไม่กล้าพูดเหมือนอันอยู่ในธรรมศาสตร์

ผมอยู่โรงพยาบาล ๑๒ ชั่วโมงได้ เป็นช่วงสูญเสียความมั่นใจ...และรู้สึกว่าจะบิในสังคมไทย **ไม่ต้องการคนที่สนใจอะไรก็ได้** ไม่ว่าเรื่องสิทธิเสรีภาพ เรื่องสิ่งแวดล้อม ชาวบ้านเขาถ่มมือให้มันศึกษาว่าถ้าไม่มีนักศึกษามาช่วยเขาแน่ๆ เขาไม่ได้รับการดูแลที่แน่นอน **เราแค่ถูกกับขี้แ้วใช้หนี้สง** ผมก็บอกชาวบ้านว่าอนาคตต้องส่งลูกเข้าเรียนสูงๆนะ เขาก็ว่าอ้าว...วันๆไม่มีจะกินแล้วจะส่งใครเรียนได้ เป็นโอกาสที่เราศึกษาหลายอย่าง”

ในฐานะที่สมุทพรเป็นคนหนึ่งที่ผ่านการคัดเลือกในการประกวดเรื่องสั้นเพื่อสิ่งแวดล้อม ได้เข้าค่ายร่วมกับผู้พูดคนอื่น ๆ และได้เป็นตัวแทนผู้พูดเดินทางไปร่วมกิจกรรมยังประเทศออสเตรเลีย เขากล่าวว่า

“จริง ๆ แล้ว ผมกับคนอื่นที่เข้าค่ายพูดร่วมกันเป็นคนละแบบเลย จะเหมือนกันคือสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน แต่ผมว่าดีเหมือนกันที่เราเป็นคนหลากหลายที่มาจากแต่ละภาค ภาคปฏิบัติ ที่ลงไปพื้นที่จริงแบบผม น้อง ๆ เขามาในลักษณะพรรคฯ ผมก็มองว่าสังคมมีคนหลากหลาย กลุ่มองค์กรต้องมีหลายรูปแบบ สหประชาชาติต้องมาทำเรื่องนี้ถือว่าเป็นการช่วยสิ่งแวดล้อมกันคนละส่วน โครงการพูดคือว่าเป็นโครงการที่ดีที่ให้โอกาสคนที่สนใจสิ่งแวดล้อมได้มาพบกัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน แต่อยากฝากน้อง ๆ ว่าขอให้เราทำจริง ๆ ทำอะไรก็ได้ ลองเริ่มจากตัวเราที่บ้าน และอนาคตอาจลองศึกษาปัญหาให้ถ่องแท้กว่านี้ เพราะการปิดไฟไม่ถ่วงกับเรื่องเขื่อน มีความสูญเสียมากกว่ากันมาก ให้มองเข้าไปถึงปัญหาที่แท้จริงใหญ่กว่านี้”

สมุทพรกล่าวในที่สุว่าไม่ว่าใครก็ตามก็สามารถช่วยสิ่งแวดล้อมได้ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตนในทุกวัน หรือไม่ว่าการช่วยบริจาคให้องค์กรสิ่งแวดล้อม การติดตามข่าวสารและแสดงออกตามสมควร เพื่อให้สิ่งแวดล้อมและสังคมดีขึ้น เช่นในขณะนี้ การอนุญาตให้ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง **“เดอะบิช”** โดยใช้ชื่อว่า **มหาเวศอุทยานแห่งชาตินพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี** ซึ่งยังไม่ยุติ และคงจะต้องถามว่าเหตุการณ์อย่างนี้เมื่อไหร่ถึงจะหมดไปเสียที ถ้าเราจะไม่หันมามองปัญหาและหาวิธีแก้ไขอย่างจริงจังร่วมกัน